

ТЕЗИ

III Міжнародної науково-практичної конференції «СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ»

**3-4 листопада 2022 року
м. Житомир**

Міністерство освіти і науки України
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Національна академія наук вищої освіти України
Академія економічних наук України
Департамент агропромислового розвитку та економічної політики Житомирської обласної
військової адміністрації
Департамент культури, молоді та спорту Житомирської обласної військової адміністрації
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Запорізький національний університет
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
ННЦ «Інститут аграрної економіки»
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Вінницький торговельно-економічний інститут Державного торговельно-економічного
університету
Вища школа менеджменту в Лігниці (Республіка Польща)
Технологічний інститут Західної Македонії (Грецька Республіка)
Господарська академія імені Д.А. Ценова (Республіка Болгарія)
Вища школа економічна (Чеська Республіка)

ТЕЗИ

ІІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ «СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ»

3-4 листопада 2022 року
м. Житомир

УДК 005.9 М50

Друкується за рішенням Вченої ради Державного університету «Житомирська політехніка» (протокол № ___ від «___» _____ 2022 р.).

Редакційна колегія: *д.е.н., проф. Віктор ЄВДОКИМОВ*
д.е.н., проф. Оксана ОЛІЙНИК
д.е.н., проф. Галина ТАРАСЮК
д.е.н., проф. Роберт БАЧО
д.е.н., проф. Галина КУПАЛОВА
д.е.н., проф. Костянтин ШАПОШНИКОВ
д.е.н., проф. Тетяна ОСТАПЧУК
д.е.н., проф. Наталія ВИГОВСЬКА
д.е.н., проф. Сергій ЛЕГЕНЧУК

Сучасні виклики сталого розвитку бізнесу: тези виступів III Міжнар.
М50 наук.-практ. конф. – Житомир: Житомирська політехніка, 2022. – 317 с.

ISBN

В даному збірнику представлені матеріали досліджень українських та зарубіжних вчених і науковців, які доповідалися на III Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні виклики сталого розвитку бізнесу»

За точність викладення матеріалу та достовірність використаних фактів відповідальність несуть автори

ISBN 978-966-683-595-9

УДК 005.9

© «Житомирська політехніка», 2022

УДК 658.115.6

Климчук О.В., професор кафедри публічного управління та адміністрування, д.е.н., проф.*Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського*

Управлінські підходи до зростання рівня інформатизації підприємств

Інтенсифікація процесів трансформації економіки, постійне зростання рівня конкуренції на глобалізованих світових ринках, а також високі ризики здійснення подальшої підприємницької діяльності актуалізують потребу гнучкого та оперативного реагування підприємств на виклики у мінливому ринковому середовищі. За таких умов передова практика управління підприємствами має базуватися не лише на підґрунті провідних концепцій та інструментів менеджменту, але й масово використовувати сучасні інформаційні системи і технології у якості потужного механізму щодо забезпечення високого рівня конкурентоспроможності та ефективної діяльності підприємств.

У діяльності сучасних підприємств інформаційні ресурси є неодмінним і першорядним фактором ефективного функціонування. При цьому особливого значення набуває процес забезпечення достовірними відомостями, а також прийняття управлінських рішень на основі отримання релевантної інформації. Істотну роль у прийнятті управлінських рішень відіграє науково-технічна інформація, що містить нові наукові знання, відомості про винаходи, технічні новинки підприємства та запроваджені інновації підприємств-конкурентів. Це безперервно поповнюваний загальний фонд і потенціал знань та технічних рішень, практичне і своєчасне використання якого забезпечує підприємствам високий рівень конкурентоспроможності. Інформація є основою для підготовки відповідних доповідей, звітів, пропозицій для вироблення і прийняття управлінських рішень. Зміст кожної конкретної інформації визначається потребами управлінських ланок і вироблюваних управлінських рішень [1, 2].

Інформаційні ресурси та технології є одним із найважливіших елементів ресурсного потенціалу підприємства, що дає змогу забезпечити автоматизацію бізнес-процесів і на цій основі значно підвищити ефективність та гнучкість управління ним. В свою чергу, ефективність будь-якої управлінської технології значною мірою залежить від якості інформаційного забезпечення, адже наявність своєчасної та достовірної економічної інформації поряд із матеріальними, трудовими та фінансовими ресурсами є однією із найважливіших передумов успішної діяльності підприємства загалом. Використання сучасних інформаційно-комунікаційних систем і технологій у сфері управління підприємствами дає можливість оперативніше забезпечувати їх необхідною економічною та технічною інформацією, раціоналізувати механізми її обробки та систематизації [3, 4].

Інформаційні системи зазнають суттєвих змін упродовж періоду свого існування, а процес їх еволюції нерозривно пов'язаний із розвитком інформаційних технологій і нових моделей корпоративного бізнесу. Саме із появою персональних комп'ютерів інформаційні технології отримали новий імпульс для розвитку, що дозволило налагодити швидкий та надійний зв'язок між елементами інформаційної системи і на цій основі перейти на нові методи ведення управлінської діяльності [5, 6]. Відтак, сучасну інформаційну технологію під час управління конкретним суб'єктом господарювання потрібно розглядати як злагоджений комплекс взаємозалежних економічних, управлінських, технологічних, технічних, виробничих та соціальних складових, що охоплюють методи раціональної організації праці персоналу підприємства, зайнятих прийняттям, обробкою і зберіганням інформації; електронно-обчислювальну техніку та їх практичні додатки; науково-обґрунтовані методи організації та взаємодії між персоналом і структурними підрозділами підприємства, а також пов'язані з цим соціально-економічні, організаційно-управлінські, нормативно-правові та культурно-психологічні аспекти.

На сучасному етапі розвитку інформаційні технології на підприємствах існують у складі різноманітних інформаційних систем, інформаційних комплексів та використовуються у різних сегментах організаційно-управлінської діяльності, зокрема: у стратегічному менеджменті інформаційні технології застосовуються для експертного оцінювання конкурентних переваг, а також сильних і слабких сторін діяльності підприємства; у проектному менеджменті – для проведення аналітичних і прогностичних розрахунків, моделювання та прогнозування ситуацій, оцінювання альтернативних варіантів проектних рішень й вибору оптимального серед них; у сфері маркетингу – для збору, класифікації, аналізу та оцінки актуальної інформації з метою планування маркетингових заходів, а також прийняття і реалізації ефективних маркетингових рішень; у логістиці – для планування, контролю, аналізу й регулювання логістичної системи з метою управління матеріальними потоками як на рівні окремого підприємства, так і на території окремих регіонів чи країн; в управлінні персоналом – для планування, обліку, добору та атестації кадрів; у фінансовому менеджменті – для фінансового аналізу, планування і контролю за активами підприємства [4, 7].

Отже, здійснюючи загальний аналіз сучасних потреб підприємств в інформаційних ресурсах, для забезпечення їх нормального функціонування потрібно виокремити такі головні риси прийняття управлінських рішень: 1) свідома і цілеспрямована господарська діяльність, здійснювана апаратом

управління; 2) поведінкові аспекти управління, що засновані на фактах і ціннісних орієнтирах; 3) процес комплексної взаємодії усіх членів підприємства; 4) постійний вибір альтернативних рішень у межах соціально-політичного і економічного стану підприємницького середовища; 5) значна частина загального процесу управлінської діяльності; 6) невід’ємна частина щоденної роботи професійного менеджера; 7) важливість для виконання всіх принципів та функцій управління.

Загалом сучасну інформаційно-комунікаційну систему підприємства потрібно розглядати в якості фундаментального програмного комплексу, який складається з відповідних модулів, що охоплюють усі сфери господарської діяльності підприємства, для прийняття своєчасних та обґрунтованих управлінських рішень на різних рівнях. Також в основі інформаційної системи підприємства потрібно використовувати такий програмний продукт, щоб він максимально відповідав управлінським вимогам щодо організації ефективних процесів документообігу та інформаційного обміну.

Отож забезпечення суб’єктів господарської діяльності інформаційними ресурсами – це багатоплановий і системний процес. На сучасному підприємстві постійно циркулюють різноманітні інформаційні потоки, які потрібні для ефективного функціонування відповідних підрозділів. Водночас, ще більш інтенсивні та масивні потоки інформації існують поза підприємством. Відтак, сучасне підприємство можна розглядати як інформаційний кластер, у якому сходяться зовнішні вхідні потоки різних видів інформації та одночасно циркулюють внутрішні потоки. Застосування новітніх засобів обробки інформаційних ресурсів (комп’ютерів, програмного забезпечення тощо) дозволяє суттєво підвищити швидкість обробки постійно зростаючих масивів інформації. Проте потрібно відзначити, що економічний ефект від застосування зазначених засобів інформатизації полягає в суттєвому підвищенні якості управлінської діяльності та якості виконання основних виробничих процесів, а не у забезпеченні прямої економії ресурсів від прискорення обробки даних.

Відтак, домінантою в процесах інформатизації підприємства має бути системність. Розуміння поняття системності дозволяє визначити пріоритетні аспекти господарської діяльності підприємства в конкретний момент часу. На практиці найчастіше застосовується системний підхід, згідно з яким побудова функціональної структури корпоративної інформаційної системи – це поділ її на відповідні підсистеми за характером господарської діяльності, який має відповідати організаційній структурі об’єкта і системи управління, а також виконуваних ними основних функцій управління. Підсистеми, які сформовані за функціональним принципом, головним чином охоплюють всі види господарської діяльності підприємства (надходження сировини, виробництво продукції, реалізація, кадрова політика, фінанси). Підсистеми, які сформовані за предметним принципом, охоплюють, перш за все, процеси оперативного управління ресурсним потенціалом підприємства.

Таким чином, системний процес використання інформаційних систем і технологій в управлінні підприємствами сприятиме вирішенню таких головних проблем: зниження складності прийняття виваженого управлінського рішення із множини альтернативних рішень; обробка великих масивів зовнішньої інформації, яку потребує підприємство, за короткий проміжок часу; під час ускладнення виробничої ситуації дозволяє оперативно приймати управлінські рішення; забезпечує швидкий процес координування з іншими ланками та структурними підрозділами підприємства; забезпечує збереження і поширення практичної інформації, що накопичується в процесі багаторічної діяльності підприємства. Системний підхід до запровадження новітніх інформаційних систем і технологій виступає ключовою умовою ефективної діяльності сучасного підприємства. Він дозволяє приймати обґрунтовані стратегічні рішення управлінським апаратом, що забезпечує зростання рівня конкурентоспроможності та посилення фінансово-економічної безпеки підприємства.

Подальше масове впровадження автоматизованих систем управління, дозволить не тільки забезпечити ефективне розширення діяльності підприємств (диверсифікації процесів виробництва), а й стане запорукою конкурентоспроможного розвитку національної економіки.

Список використаних джерел:

1. Крайчук С.О. Стан запровадження інформаційних технологій в управлінні сучасними підприємствами. *Ефективна економіка*. 2016. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4892>
2. Климчук О.В. Теоретичні аспекти управління інформатизацією суспільства та організацій. *Теорія і практика сучасної економіки: матеріали XXII Міжнар. наук.-практ. конференції*. Черкаси: ЧДТУ, 2021. С. 24–26.
3. Юрчук Н.П. Інформаційні системи в управлінні діяльністю підприємства. *Агросвіт*. 2015. №19. С. 53–58.
4. Климчук О.В. Сучасні тренди та глобалізаційні виміри управління інформаційними технологіями і системами в Україні. *Економіка і організація управління*. 2021. № 1 (41). С. 72–85. DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2021.1.7>.
5. Орлова Н.С., Мохова Ю.Л. Впровадження інформаційних технологій в систему корпоративного управління. *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету*. 2017. № 3. С. 355-365.
6. Климчук О.В. Сучасні процеси розвитку в Україні інформаційних систем і технологій в управлінні підприємствами. *Актуальні проблеми, пріоритетні напрямки та стратегії розвитку України: тези доповідей I Міжнар. наук.-практ. онлайн-конференції*. Київ: ІТТА, 2021. С. 199-201.
7. Пурій Г. М. Інформаційні системи і технології в управлінні діяльністю підприємства. *Ефективна економіка*. 2019. № 6. DOI: [10.32702/2307-2105-2019.6.56](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.6.56).

III Міжнародна науково-практична конференція
«Сучасні виклики сталого розвитку бізнесу», 3-4 листопада 2022 р.

Циганюк О.П. Управління бізнес-процесами на підприємстві	96
Череп О.Г., Денисенко М.О. Врахування основних факторів діяльності кожного окремого підприємства	97
Шаповал А.С. Удосконалення методів управління діяльністю підприємства	100
Шаров В. В., Гарафонова О.І. Концептуальні положення формування сервісноорієнтовної бізнес-моделі в стратегічному плануванні діяльності підприємства	101
Шкуратова Л.М. Розвиток концептуальних основ зовнішнього середовища підприємства	103
Юшкевич О.О. Економічні виміри організації взаємодії з клієнтами та результативності маркетингової діяльності	105
Яблонська І.В. Маркетинговий аналіз конкурентних позицій кондитерських підприємств	106
Янковой Р.В. Стратегія смарт-спеціалізації діяльності підприємств	107

Секція 2.

ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ
ЕКОНОМІКИ ТА СУСПІЛЬСТВА

Boiko L. The impact of the lock-down caused by COVID-19 on the digitalisation of the economy in Ukraine.	108
Oleksich Zh. EU environmental capital regulation: benchmarks for Ukraine	110
Аверкіна А.В. Ринок нерухомості як складова товарного ринку	111
Беженар І.М. Цифровізація: можливості для фермерських господарств	112
Богоявленська Ю.В., Прус В.В. Щоденні проблеми, та перспективність розвитку платіжної системи в Україні	114
Бойко Л.С. Людські ресурси найбільш населених країн світу	116
Боровик Д.А. Організація бізнес-процесів підприємств в умовах цифровізації економіки	117
Бурцев Я.І. Трансформація банківської діяльності під впливом цифровізації та розвитку фінансових технологій	119
Грабченко В.А. E-commerce в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку <i>Державний університет «Житомирська політехніка»</i>	121
Грибушин Б.М. Конкурентоспроможність підприємства та її аналіз в умовах цифровізації економіки	123
Зозулевська Т.І. Цифрові інструменти для відновлення економіки України після повномасштабного вторгнення	125
Каленський В.М. Управління витратами господарської діяльності	127
Климчук О.В. Управлінські підходи до зростання рівня інформатизації підприємств	129
Конончук Д.Є. Рентабельність підприємств АПК та шляхи її підвищення в умовах воєнного стану	131
Кравченко К.Р. Порівняння методологій SCRUM та KANBAN в управлінні проектами в ІТ сфері	133
Максименко В.В. Вплив сприйняття діджитал-технологій на соціально-економічний розвиток	134
Мельник Т.Ю., Власенко О.О. Вплив військової агресії проти України на інвестиційну привабливість сільськогосподарської галузі	135
Мельник Т.Ю., Глод Ю.В. Напрямки цифровізації лісової галузі України	137
Мельничук А.Д. Вплив військової агресії на рівень інфляції в Україні	139
Овандер Н.Л., Краснобока А.М. Інвестиції в криптовалюти та їх майнінг	140
Огарєва Н.М. Демографічна безпека національної безпеки України у воєнний та післявоєнний період	142
Онушко Н.В. Економічна безпека в контексті посилення процесів діджиталізації в Україні	143
Панасюк О.О. Цифрова трансформація бізнесу	144
Перішко Н.П. Вплив цифровізації на економіку: переваги та ризики	146
Петришин Д.О. Нові можливості для управління персоналом компанії в умовах цифровізаційних процесів	147
Селезньов С.О. Аналіз фінансового стану банку в умовах цифровізації	149